

NGUYỄN MINH HUYỀN – TRẦN KIM KHÁNH – TRẦN MAI PHƯƠNG

Hướng dẫn tích hợp nội dung giáo dục

PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN

TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON

(Dành cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non)

(Tái bản lần thứ hai)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

Trang

LỜI NÓI ĐẦU	3
PHẦN 1 – CƠ SỞ BIÊN SOẠN TÀI LIỆU	4
I – CƠ SỞ LÝ LUẬN	4
II – CƠ SỞ THỰC TIỄN	5
PHẦN 2 – MỘT SỐ KIẾN THỨC CƠ BẢN VỀ PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN	6
I – NHẬN BIẾT VỀ CHÁY, NGUỒN NHIỆT, CHẤT CHÁY, ĐỒ VẬT LÀ CHẤT CHÁY, VẬT DỤNG CHỨA CHẤT CHÁY VÀ NHỮNG NƠI DỄ CHÁY	6
1. Nhận biết về cháy	6
2. Nhận biết nguồn nhiệt	8
3. Nhận biết chất cháy, đồ vật là chất cháy, vật dụng chứa chất cháy và những nơi dễ cháy	9
II – NGĂN CHẶN, PHÒNG TRÁNH NGUỒN LỬA, NGUỒN NHIỆT VÀ MỘT SỐ SỰ CỐ CÓ THỂ GÂY CHÁY	13
1. Ngăn chặn, phòng tránh nguồn lửa, nguồn nhiệt	13
2. Phòng tránh một số sự cố có thể gây cháy	13
3. Một số biện pháp phòng cháy trong các cơ sở giáo dục mầm non	14
III – CÁC PHƯƠNG TIỆN BÁO CHÁY VÀ HÀNH ĐỘNG ĐÚNG KHI XẢY RA CHÁY	16
1. Các phương tiện báo cháy	16
2. Hành động đúng khi xảy ra cháy	17
3. Một số biện pháp đảm bảo an toàn khi chữa cháy trong các cơ sở giáo dục mầm non	20
4. Thoát hiểm an toàn	21
PHẦN 3 – HƯỚNG DẪN TÍCH HỢP NỘI DUNG GIÁO DỤC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN CHO TRẺ MẪU GIÁO TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON	23
I – NGUYÊN TẮC TÍCH HỢP NỘI DUNG GIÁO DỤC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN CHO TRẺ MẪU GIÁO TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON	23
II – MỤC TIÊU GIÁO DỤC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN CHO TRẺ MẪU GIÁO TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON	24
1. Về kiến thức	24
2. Về kỹ năng	24
3. Về thái độ	24
III – PHƯƠNG PHÁP, HÌNH THỨC TỔ CHỨC GIÁO DỤC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN CHO TRẺ MẪU GIÁO TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON	25
1. Phương pháp	25
2. Hình thức tổ chức	26
IV – GỢI Ý TÍCH HỢP NỘI DUNG GIÁO DỤC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ THOÁT HIỂM AN TOÀN CHO TRẺ MẪU GIÁO TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC MẦM NON	27
1. Gợi ý một số nội dung giáo dục tích hợp	27
2. Gợi ý một số hoạt động giáo dục tích hợp	30
3. Gợi ý một số hoạt động cụ thể	33

LỜI NÓI ĐẦU

Những năm gần đây, tình hình cháy nổ ở nước ta ngày càng diễn biến phức tạp, khó lường và để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng. Điều này xuất phát từ nhiều nguyên nhân, trong đó, nguyên nhân chủ yếu là do con người thiếu ý thức, kiến thức về phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn.

Thực hiện Thông tư số 06/2022/TT-BGDĐT ngày 11/05/2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn trang bị kiến thức, kỹ năng về phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục, nhóm tác giả đã biên soạn tài liệu **Hướng dẫn tích hợp nội dung giáo dục phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn trong các cơ sở giáo dục mầm non (Dành cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non)**.

Tài liệu gồm ba phần:

◆ Phần 1 – Cơ sở biên soạn tài liệu

Phần này bao gồm cơ sở lý luận và cơ sở thực tiễn để xây dựng nội dung tài liệu.

◆ Phần 2 – Một số kiến thức cơ bản về phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn

Phần này đề cập đến các nội dung: Nhận biết về cháy, nguồn nhiệt, chất cháy, đồ vật là chất cháy, vật dụng chứa chất cháy và những nơi dễ cháy; Ngăn chặn, phòng tránh nguồn lửa, nguồn nhiệt và một số sự cố có thể gây cháy; Nhận biết các phương tiện báo cháy và có hành động đúng khi xảy ra cháy. Từ đó, giúp giáo viên vận dụng kiến thức, tổ chức các hoạt động phòng ngừa và thoát hiểm để giáo dục trẻ.

◆ Phần 3 – Hướng dẫn tích hợp nội dung giáo dục phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn cho trẻ mẫu giáo trong các cơ sở giáo dục mầm non

Phần này đưa ra các nguyên tắc tích hợp, mục tiêu, phương pháp, hình thức tổ chức và gợi ý tích hợp nội dung giáo dục phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn cho trẻ mẫu giáo trong các cơ sở giáo dục mầm non.

Tài liệu đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo thẩm định theo Quyết định thành lập Hội đồng thẩm định số 2612/QĐ-BGDĐT ngày 14/09/2022 và được phê duyệt sử dụng trong các cơ sở giáo dục mầm non theo Quyết định số 1327/QĐ-BGDĐT ngày 31/05/2023.

Các nội dung trong tài liệu đã được chuyển thể thành video. Giáo viên / cha mẹ có thể truy cập link <https://adc.net.vn/gd-pccc> (miễn phí) để xem và tương tác cùng trẻ. Cuối video có chuyên mục *Đố vui* giúp trẻ được ôn luyện lại các nội dung theo hình thức chơi mà học, học bằng chơi hiệu quả.

Rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên mầm non và đông đảo bạn đọc để tài liệu ngày càng hoàn thiện hơn.

Nhóm tác giả

CƠ SỞ BIÊN SOẠN TÀI LIỆU

ADCBOOK

ADCBOOK

ADCBOOK

ADCBOOK

I CƠ SỞ LÝ LUẬN

Nội dung giáo dục phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn cho trẻ mẫu giáo trong các cơ sở giáo dục mầm non được xây dựng căn cứ trên những văn bản chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, cụ thể như sau:

- Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/06/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy chữa cháy.
- Luật Phòng cháy và chữa cháy (Luật số 27/2001/QH10 ban hành ngày 29/06/2001) và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy (Luật số 40/2013/QH13 ban hành ngày 22/11/2013).
- Nghị định số 69/2017/NĐ-CP ngày 25/05/2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Nghị định số 84/2020/NĐ-CP ngày 17/07/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Giáo dục.
- Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy.
- Nghị định số 83/2017/NĐ-CP ngày 18/07/2017 của Chính phủ quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng phòng cháy và chữa cháy.
- Quyết định số 1635/QĐ-TTg ngày 22/09/2015 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/06/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy chữa cháy.
- Thông tư số 06/2022/TT-BGDĐT ngày 11/05/2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn trang bị kiến thức, kỹ năng về phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục.

ADCBOOK

ADCBOOK

ADCBOOK

ADCBOOK

- Thông tư số 08/2018/TT-BCA ngày 05/03/2018 của Bộ Công an quy định chi tiết một số điều của Nghị định số 83/2017/NĐ-CP ngày 18/07/2017 quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng phòng cháy và chữa cháy.
- Thông tư số 149/2020/TT-BCA ngày 31/12/2020 của Bộ Công an quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy.
- Công văn số 3660/BGDĐT-CTHSSV ngày 26/07/2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc tăng cường công tác phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ trong các cơ sở giáo dục.

CƠ SỞ THỰC TIỄN

Những năm gần đây, tình hình cháy nổ ở nước ta ngày càng diễn biến phức tạp. Các vụ cháy xảy ra ở mọi nơi, từ khu dân cư, chung cư cao tầng, khu công nghiệp, nhà máy đến trường học, khu vực công cộng,... Nhiều vụ cháy để lại hậu quả nặng nề cho con người, trong đó có nhiều nạn nhân là trẻ em; tác động xấu đến môi trường và ảnh hưởng đến trật tự, an toàn xã hội.

Cháy nổ có nhiều nguyên nhân, trong đó, nguyên nhân chủ yếu là do con người thiếu ý thức và thiếu kiến thức về phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn.

Trẻ em mầm non là đối tượng còn non nớt về nhận thức và thể lực, khả năng ứng phó khi xảy ra cháy còn hạn chế, nên là đối tượng dễ bị tổn thương nhất. Do vậy, cán bộ quản lý và giáo viên mầm non cần có những hiểu biết về phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn. Từ đó, có thể trang bị kiến thức, kỹ năng, thái độ về phòng cháy chữa cháy và thoát hiểm an toàn cho trẻ thông qua các hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ mẫu giáo tại cơ sở giáo dục mầm non.